صوبائی اسمبلی خیبر پختونخوا

مباحثات

بروز جمعة المبارک مورخہ 28 نومبر 2014ء

(بمطابق 5 صفر 1436 ہجری)

جلد 15 شمارہ 14

سرکاری رپورٹ

مندرجات	صفحہ نمبر
1۔تلاوت کلام پاک اوراس کا ترجمہ	633
2۔نشانزدہ سوالات اوران کے جوابات	634
3۔غیر نشاندار سوالات اوران کے جوابات	661
4۔اراکین کی رخصت	662
5۔توجہ دلاؤنوٹس	666
6۔این ایف سی ایوارڈ پر عملدرآمد کے بارے میں رپورٹ کا پیش کیا جانا(دوسری ششماہی رپورٹ جنوری تا جون 2013)	670

صوبائی اسمبلی خیبر پختونخوا

اسمبلی کا اجلاس، اسمبلی چیمبر پشاور میں بروز جمعة المبارک مورخہ 28 نومبر 2014ء بمطابق 05 صفر 1436 ہجری بعد از دوپہر تین بجے منعقد ہوا۔

جناب سپیکر، اسد قیصر مسند صدارت پر متمکن ہوئے۔

تلاوت کلام پاک اور اس کا ترجمہ

اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيۡطٰنِ الرَّجِيمِ۔ بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيمِ۔

يَحۡسَبُونَ الۡأَحۡزَابَ لَمۡ يَذۡهَبُواۖ وَإِن يَأۡتِ الۡأَحۡزَابُ يَوَدُّواۡ لَوۡ أَنَّهُم بَادُونَ فِي الۡأَعۡرَابِ يَسۡـَٔلُونَ عَنۡ أَنۢبَآئِكُمۡۖ وَلَوۡ كَانُواۡ فِيكُم مَّا قَٰتَلُوٓاۡ إِلَّا قَلِيلاً O لَّقَدۡ كَانَ لَكُمۡ فِي رَسُولِ اللّٰهِ أُسۡوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرۡجُواۡ اللّٰهَ وَالۡيَوۡمَ الۡأٓخِرَ وَذَكَرَ اللّٰهَ كَثِيرًا O وَلَمَّا رَءَا الۡمُؤۡمِنُونَ الۡأَحۡزَابَ قَالُواۡ هَٰذَا مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُولُهُۥ وَصَدَقَ اللّٰهُ وَرَسُولُهُۥۚ وَمَا زَادَهُمۡ إِلَّآ إِيمَٰنًا وَتَسۡلِيمًا O مِّنَ الۡمُؤۡمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُواۡ مَا عَٰهَدُواۡ اللّٰهَ عَلَيۡهِۖ فَمِنۡهُم مَّن قَضَىٰ نَحۡبَهُۥ وَمِنۡهُم مَّن يَنتَظِرُۖ وَمَا بَدَّلُواۡ تَبۡدِيلاً۔

(ترجمہ): (خوف کے سبب) خیال کرتے ہیں کہ فوجیں نہیں گئیں۔ اور اگر لشکر آ جائیں تو تمنا کریں کہ (کاش) گنواروں میں جا رہیں (اور) تمہاری خبر پوچھا کریں۔ اور اگر تمہارے درمیان ہوں تو لڑائی نہ کریں مگر کم۔ تم کو پیغمبر خدا کی پیروی (کرنی) بہتر ہے (یعنی) اس شخص کو جسے خدا (سے ملنے) اور روز قیامت (کے آنے) کی اُمید ہو اور وہ خدا کا ذکر کثرت سے کرتا ہو۔ اور جب مومنوں نے (کافروں کے) لشکر کو دیکھا تو کہنے لگے یہ وہی ہے جس کا خدا اور اس کے پیغمبر نے ہم سے وعدہ کیا تھا اور خدا اور اس کے پیغمبر نے سچ کہا تھا۔ اور اس سے ان کا ایمان اور اطاعت اور زیادہ ہو گئی۔ مومنوں میں کتنے ہی ایسے شخص ہیں کہ جو اقرار اُنہوں نے خدا سے کیا تھا اس کو سچ کر دکھایا۔ تو ان میں بعض ایسے ہیں جو اپنی نذر سے فارغ ہو گئے اور بعض ایسے ہیں کہ انتظار کر رہے ہیں اور اُنہوں نے (اپنے قول کو) ذرا بھی نہیں بدلا۔ و آخِرُ دَعۡوَانَا أَنِ الۡحَمۡدُ لِلّٰهِ رَبِّ الۡعٰلَمِينَ۔

جناب سپیکر: جزاکم اللہ۔

نشانزدہ سوالات اور انکے جوابات

جناب سپیکر: 'کوئسچنز آور' :جناب عبدالکریم صاحب، 1928۔

* 1928 _ جناب عبدالکریم: کیا وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) محکمہ نے صوبے میں حال ہی میں ڈیٹا مانیٹرنگ آفیسرز بھرتی کئے ہیں؛

(ب) آیا یہ بھی درست ہے کہ ان کو این ٹی ایس ٹیسٹ اور میرٹ کی بنیاد پر بھرتی کیا گیا ہے؛

(ج) اگر (الف) و (ب) کے جوابات اثبات میں ہوں تو مذکورہ آسامی کیلئے دی گئی درخواست کنندگان کی لسٹ فراہم کی جائے، نیز ان میں سے شارٹ لسٹ کئے گئے امیدواروں کی لسٹ اور منتخب شدہ امیدواروں کی لسٹ بمعہ این ٹی ایس میرٹ لسٹ فراہم کی جائے؟

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم): (الف) ہاں، صوبے میں آئی ایم یو پراجیکٹ کیلئے 475 ڈیٹا کولیکشن اینڈ مانیٹرنگ اسسٹنٹس (DCMA) بھرتی کئے گئے ہیں۔

(ب) جی ہاں، ان DCMA کو این ٹی ایس کے ذریعے میرٹ کی بنیاد پر بھرتی کیا گیا ہے۔

(ج) درخواست کنندگان کی لسٹ، شارٹ لسٹ کئے گئے امیدواروں کی لسٹ اور منتخب شدہ امیدواروں کی لسٹ ایوان کو فراہم کی گئی۔

جناب عبدالکریم شکریہ جناب سپیکر صاحب۔ جناب سپیکر، دا اپوائنٹمنٹس شوی دی آئی ایم یو کښې او په دیکښې خو ما صرف د ډسټرکټ صوابئ د ریکارډ سکروټنی کړې ده، ټوټل 13 کسان چې دی نو هغه دیکښې اپوائنټ شوی دی۔ په دې 13 کښې چې دے نو په سیریل نمبر 19 اورنګزیب خان سکنه بیسک، دے په ټوله Criteria باندې پوره دے جی، Overall first divisioner دے خو باوجود د دې دے د میرټ لسټ نه ایستلے شوے دے او کله چې ما دا کوئسچن اسمبلئ ته راؤړو نو تقریباً ځلور نیمې میاشتې پس اجلاس رااوغوښتے شو او دې برخوردار سره ما رابطه اوکړه چې بهئ ته ولې نه ئې دغه شوے؟ نو هغه اووئیل چې یره زما یقین نه راتلو چې یره په میرټ کیږی نو ځکه ما نور کوشش نه دے کړے۔ ما وئیل بهئی ته خو په میرټ کښې راځې په سیریل نمبر 19 او د ده د این ټی ایس مارکس 76 دی او Throughout چې دے نو زما دا دغه دے چې زما دا

کوئسچن د کمیټۍ ته واستولے شی چې د دې سکروټنی اوشی چې یره د دې دیارلسو کسانو کښې دا یو کس چې کوم د میرټ خلاف ورزی شوې ده چې دا چا کړې ده او چې د هغه چې څه کارروائی وی چې د هغې دغه اوشی-----

(اس مرحلہ پر جناب سراج الحق، امیر جماعت اسلامی ایوان میں تشریف لائے)

(تالیاں)

جناب سپیکر: سراج الحق صاحب کو بہت بہت ویلکم جی، You are most welcome۔

(تالیاں) خوش آمدید جی۔

جناب عبدالکریم: زه سراج صاحب ته پخیر راغلے وایم نو دا سپیکر صاحب! د میرټ Violation شوے دے او زما دا خواست دے چې دا د کمیټۍ ته واستولے شی چې د دې چھان بین اوشی۔

جناب سپیکر: عاطف خان۔

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم): بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ۔ د ممبر صاحب خواهش دے چې دا د کمیټۍ ته لاړ شی او وائی چې د میرټ Violation شوے دے نو زه ئے بالکل نه Contest کومه، زه وایم که د میرټ Violation شوے وی نو که دوئ نه وائی، زه ورته وایم چې دغه ته د لاړ شی، کمیټۍ ته د لاړ شی او چې زما پکښې خپل څه دغه نشته چې چا پکښې غلطی کړې ده چې هغه ته سزا ملاؤ شی، بالکل د کمیټۍ ته لاړ شی، زه ئے بالکل نه Defend کوم۔

(تالیاں)

Mr. Speaker: Is it the desire of the House that the Question, asked by the honourable Member, may be referred to the concerned Committee? Those who are in favour of it may say 'Yes' and those who are against it may say 'No'.

(The motion was carried)

Mr. Speaker: The 'Ayes' have it. Question No. 1955, Mehmood Ahmad Khan, sorry 1929, Abdul Karim.

* 1929 _ جناب عبدالکریم: کیا وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) صوبہ کے ہر ضلع میں ہائر سیکنڈری سکولز موجود ہیں؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو ضلع صوابی، مردان، نوشہرہ، دیر اپر اور لوئر میں ہائر سیکنڈری سکولوں کی تعداد حلقہ وائز فراہم کی جائے، نیز ایک ہائر سیکنڈری سکول کتنی یونین کونسلز پر مشتمل ہے، تفصیل فراہم کی جائے؟

<u>جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم):</u> (الف) جی ہاں۔

(ب) تفصیل درج ذیل ہے:

ضلع	ہائر سیکنڈری سکولوں کی حلقہ وائز تعداد	
	حلقہ نمبر	سکولوں کی تعداد
مردان	پی کے۔23	06
	پی کے۔24	01
	پی کے۔25	05
	پی کے۔26	05
	پی کے۔27	03
	پی کے۔28	04
	پی کے۔29	05
	پی کے۔30	04
نوشہرہ	پی کے۔12	03
	پی کے۔13	06
	پی کے۔14	02
	پی کے۔15	05
	پی کے۔16	02
دیر لوئر	دیر لوئر میں کل چار صوبائی حلقے ہیں جن میں ہائر سیکنڈری سکولوں کی تعداد 30 ہے۔	
دیر اپر	دیر اپر میں کل تین صوبائی حلقے ہیں جن میں ہائر سیکنڈری سکولوں کی تعداد آٹھ ہے۔	

صوابی	پی کے۔31	03
	پی کے۔33	03
	پی کے۔34	01
	پی کے۔35	07
	پی کے۔36	03

ہائر سیکنڈری سکولوں کی اپ گریڈیشن یونین کونسل لیول پر نہیں ہوتی بلکہ یہ Feasibility کی بنیاد پر ہوتی ہے، جو بھی ہائی سکول Feasible ہوتا ہے وہی سکول اپ گریڈ ہو کر ہائر سیکنڈری کا درجہ پاتا ہے۔

جناب عبدالکریم: شکریہ جناب سپیکر صاحب۔ جناب سپیکر صاحب، دیکښې ما دا یو څو ضلعې مردان، نوښار، ،دیر لوئر، دیر اپر، صوابئ، دیکښې مختلف Constituencies کښې ما د هائر سیکنډری سکولونو ډیټیل غوښتے دے نو زما حلقه پکښې یو هائر سیکنډری سکول لری، نو زما خواست دے چې منسټر صاحب د زما حلقې پله هم توجه ورکړی او چې کوم ځائې کښې Feasibility بنه وی نو مهربانی د راسره اوکړی۔

جناب سپیکر: عاطف خان۔

جناب محمود احمد خان: جناب سپیکر! په دې کوئسچن کښې زما یو سپلیمنټری کوئسچن دے۔

جناب سپیکر: سپلیمنټری، ښځنی صاحب! دا په وړومبی ځل باندې پاشیدلې دے۔

جناب محمود احمد خان: مهربانې سپیکر صاحب۔ دا کوم کوئسچن چې زمونږ ورور کړے دے، دا کوئسچن زما هم دے۔ زما په ضلع کښې خالی فیمیل هائر سیکنډری سکول ورکښې شته نه، په دیکښې ئے دلته لیکلی دی چې کوم ځائې Feasible وی کنه او میل ایک یو دے په ګل امام کښې او په ګوملې کښې یو میل دے، هغه انډر کنسټرکشن دے۔ مونږ منسټر صاحب ته دا خواست کوؤ چې تاسو کوم په Need basis باندې خبره کوئ، مهربانی اوکړئ تاسو ضلع ټانک ته هم دغه شان توجه ورکړئ څنګه چې زمونږ دې ملګری خبره اوکړه۔

جناب بخت بیدار: جناب سپیکر صاحب! زما یو سپلیمنټری دے۔

جناب سپیکر: جی.بخت بیدار صاحب۔

جناب.بخت بیدار: مهربانی۔ که تاسو سر! اوګورئ، دا دیر لوئر او دیر اپر په نورو حلقو کښې ډیټیل ورکړے شوے دے او دیکښې ئے صرف دا وئیلی دی چې دیر لوئر کښې 30 سکولونه دی او په دیر اپر کښې چې کوم دے نو هغه هم په دواړو کښې ئے تعداد نه دے ورکړے نو د دې مطلب دا دے چې دا خبره ئے معمه پریښې ده۔ پکار ده چې د هرې حلقې پته لګیدلې وے چې په دې حلقه کښې څو سکولونه دی، په دیکښې څومره دی؟ نو زما د منسټر صاحب نه دا درخواست دے چې د دې ډیټیل که بفرض محال دا سوال کمیټئ ته لاړ شی او زه پکښې راشم او معلومات اوشی چې پوزیشن څه دے۔

جناب سپیکر: عاطف خان!

جناب اعظم خان درانی: سپیکر صاحب! زما یو سپلیمنټری دے په دې کوئسچن کښې۔

جناب سپیکر: سپلمنٹری، لاسٹ۔

جناب اعظم خان درانی: شکریه جناب سپیکر۔ سپیکر صاحب، څنګه چې تاسو اووئیل په دې سوال کښې کوم څنګه جواب ئے ورکړے دے چې دا د یونین کونسل په لیول باندې نه وی، دغه شان ټوپئ چې کوم ده نو هغه ایم سی ده او تقریباً د 60 هزار آبادئ دغه دے او هغلته کښې د میل هائر سیکنډری سکول لکه نشته خو څومره لکه د افسوس خبره ده چې هغه د سر صاحبزاده عبدالقیوم خان کلے دے او چې د هغه ډیر لوئې خدمات دی د تعلیم د پاره، د هغه په کلی کښې لکه مطلب مې دا دے د پاکستان جوړیدو نه مخکښې لکه هغه هائی سکول وو او هغه له چا دغه نه دے ورکړے خو ورسره چې کوم لکه دیهات دی نو هغلته کښې ډګری کالجې جوړې شوی دی او هائر سیکنډری سکولونه او په ټوپئ کښې Proper لکه 60 هزار آبادی ده او ایم سی هم ده خو د هغې د پاره میل کښې لکه دغه نشته نو زما منسټر صاحب ته دغه دے چې لکه۔۔۔۔

جناب سپیکر: عاطف خان! عاطف خان۔

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم): سپیکر صاحب! زیاتو حلقو کښې چونکه د سکولونو Requirement ډیر زیات دے نو د هرې حلقې نه خامخا د ممبرانو دا

خواهش وی چې یره زما په حلقه کښې د هم زیات نه زیات سکولونه جوړ شي او زیات نه زیات اپ گریډیشن هم اوشي خو چونکه Limited وی، هغه نمبر ډیر Limited وی نو د دې په وجه باندې هغې کښې مشکلات راځی او څنګه دا اوس خبره اوشوه او څلور ممبران صاحبان راپاڅیدل چې یره مونږ ته هم راکړئ، نو بالکل خبره دوئ او حقیقت کښې Requirement هم دے، ډیرو ځایونو کښې Requirement دے۔ په هغې کښې به داسې کار اوکړو چې اوس خو چې کوم ډائریکټیوز تلی دی یا کوم ډسټری بیوشن شوے دے، بعضې وخت کښې داسې اوشي چې په هغه حلقه کښې د اپ گریډیشن د پاره هغه حلقې والا ته ځائې Suitable ملاؤ نشی ځکه چې د هغې کوم Area requirement وی، هغه سکول اپ گریډ کیږی نو ایریا هم ورته خامخا سیوا ورکول غواړی نو هغوی ته ایریا سیوا ملاؤ نشی، د هغې به بیا مونږه Redistribution کوؤ نو په هغې کښې به د دې ممبرانو صاحبانو اوګورو چې که هغې کښې داسې وی چې هغې کښې چې کوم ځائې کښې ځائې نه ملاویږی نو هغه به ان شاء اللہ تعالیٰ مونږه دې ممبرانو صاحبانو ته دغه کړو۔

<u>جناب عبدالکریم</u>: جناب سپیکر!

<u>جناب سپیکر</u>: کریم خان! کریم خان۔

<u>جناب عبدالکریم</u>: منسټر صاحب! چې زه کوم سکولونه به بنائم ان شاء اللہ ایریا به ورسره وی او په Strength به هم برابر وی، ستاسو په فزیبلټی به وی۔ ډیره مهربانی، تھینک یو۔

<u>جناب سپیکر</u>: شکریہ جی۔ محمود احمد خان، 1955۔

* 1955 _ <u>جناب محمود احمد خان</u>: کیا وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) محکمہ تعلیم نے گزشتہ آٹھ ماہ کے دوران ضلع ٹانک میں مختلف آسامیوں پر بھرتی کیلئے اخبارات میں تشہیر کی تھی جس کیلئے درخواستیں بھی طلب کی گئی تھیں؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ آسامیوں کی تشہیر کب کی گئی، کس تاریخ کو ٹیسٹ و انٹرویو کا انعقاد ہوا تھا، اخباری تراشہ کی نقل فراہم کی جائے، نیز (Employees Sons) ملازمین کے

بچوں اور معذور افراد کے کوٹے کی تفصیل اور مذکورہ آسامیوں پر بھرتی کو التواء میں رکھنے کی وجوہات بتائی جائیں؟

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم): (الف) جی ہاں، ضلع ٹانک میں مختلف آسامیوں پر بھرتی کیلئے اخبارات میں اشتہار ہوا تھا لیکن اسے بعد میں منسوخ کر دیا گیا تھا۔

(ب) ڈسٹرکٹ کیڈر کی پوسٹیں این ٹی ایس کے ذریعے مشتہر ہو چکی ہیں اور سکریننگ ٹیسٹس بھی این ٹی ایس کے ذریعے ہوئے ہیں اور میرٹ لسٹ کے مطابق تعیناتی بھی عمل میں لائی گئی ہے۔ معذور افراد کیلئے دو فیصد کوٹہ جبکہ Employees sons میں کلاس فور کیلئے 25 فیصد کوٹہ مختص ہے۔

جناب محمود احمد خان: مهربانی سپیکر صاحب۔ دا کوئسچن ډیر زوړ کوئسچن دے، بیا په مینځ کښېLapse شو بیا راغلو۔ ما سپیکر صاحب! دیکښې خالي دا غوښتنې دي چې کوم پوسټونه هغلته په ټانک ضلعې کښې ایډورټائز شوي وو، دا خوئے نور د استاذانو ورکښې راکړي دي، د جونئیر کلرک چې هغې کښې پینځه پوسټونه ایډورټائز شوي وو، هغې کښې ئے دوه په Son quota اولګول، درې دغسې خالي پاتې شوي وو، ما سره هغه 'مشرق' اخبار هم شته، منسټر صاحب ته به ئے اوښائم۔ زه خالي دا ورته ریکویسټ کوم، دوئ وائي چې مونږه ئے په این ټي ایس کوؤ، دیکښې تقریباً سر! یو نیم کال اووتلو، دا د 2013 خبره ده، په جون کښې ایډورټائز شوي دي چې کله به دوئ این ټي ایس کښې ایډورټائز کوي او تر کله پورې دوئ دغه اراده لري؟ او د دې سره یو بله خبره کوم د دې کوئسچن نه علاوه۔ یو سکول دے سر، Non ADP School دے غوښتے دے فیمیل سائډ کښې چې کوم یونین کونسل کښې د فیمیل مډل سکول نشته، هغوی مونږ ته فزیبلټي راکړه، هغه فزیبلټي د فیمیل ډیپارټمنټ تیاره کړه لیکن بعض دوئ والا کسان دي، هغلته پریشر پرې اچوي چې تاسو به دا نه کوئ ځکه چې دا به زمونږ په طبع باندې کیږي او چې کوم حکومت رولز ورکړي دي، د هغې مطابق هغه پوره دے۔ منسټر صاحب ته دا خواست کوؤ چې په دیکښې د سیاسي هغه نه راولي، هغه Non ADP scheme دے چې هغه هم د فیمیل او مډل سکول په هغه یونین کونسل کښې نشته او په قانون پوره دے خو لهذا هغه د پریشر لاندې هغه

فیمیل راځی، هغه دوئ والا څه کسان دی هغلته چې هغه ئے Pressurise کوی چې ته به دا سکول نه ورکوې۔

جناب سپیکر: عاطف خان!

وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم: سپیکر صاحب! د دوئ کوم اوریجنل سوال وو تاسو به کیدے شی اخبارونو کښې چا کتلی هم وی، 5515 Posts نور ایډورټائز شو، د څه ضلعو ایډورټائز شو او څه په پراسیس کښې دی، نو ان شاء اللّٰه تعالیٰ د هغې پراسیس شروع شو، اشتهار ئے راغے، 5515 یو څو ورځو کښې هغه به هم کوشش کوؤ چې څومره زر تر زره نو د دې سره به هم کافی حده پورې دغه مسئله حل شی۔ بل تاسو د دې سکول دا نوم ما ته اووایئ چې دا کوم سکول دے چې کوم تاسو وایئ چې یره څه په سیاسی بنیاد باندې څوک دغه کوی، په هغوی باندې یا پریشر اچوی هغه به ان شاء اللّٰه تعالیٰ دغه خبره به پکښې نه وی چې څه جائز وی، هغه به ورسره کوؤ ان شاء اللّٰه نوم ئے راته تاسو اووایئ جی۔ مهربانی۔

جناب محموداحمد خان: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: بیټنی صاحب۔

جناب محمود احمد خان: په شیخ اوتار یونین کونسل کښې مډل سکول نشته دے، د جینکو Non ADP scheme، پوره سوله یونین کونسلی دی، سوله یونین کونسلو کښې پندره یونین کونسل کښې دا مډل سکولونه شته۔ دا یو یونین کونسل دا سې دے چې دیکښې مډل سکول نشته۔

جناب سپیکر: دا کوم ځائې دے؟ دا عاطف خان وائی چې کوم۔۔۔۔۔

جناب محموداحمد خان: شیخ اوتار، یونین کونسل شیخ اوتار، دا یونین کونسل دے، اوتار۔

جناب سپیکر: لیکلې ورکړه، ټهیک ده۔

جناب محموداحمد خان: چلو لیکلې به ورکړم، نه دے پرابلم۔ اوس هغه کښې هغه پریشر اچوی چې تاسو له دغه یونین کونسل کښې نه کوؤ، زما یونین کونسل کښې پرې کیدو، نو هلته Already یو یونین کونسل کښې مډل سکول شته ۔ بیا ولې

پریشر اچوی چې په Need basis باندې خبره کوؤ په میرټ باندې، کم ازکم دا د بیا په میرټ باندې اوشي۔

جناب سپیکر: محمود خان ! نوم ورته لیکلې ورکړه، هغه وائی چې زه به ئے درته ان شاء اللّٰه اوکړم۔

جناب محمود احمد خان: بالکل به ئے ورکړو سپیکر صاحب، تا ته به ئے درکړو او ده ته به ئے ورکړو چې عمل پرې اوشي۔ ٹھیک شوه سر۔

جناب سپیکر: ٹھیک ده۔

وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم: صحیح شوه جی، ٹھیک شوه۔

جناب سپیکر: کوئسچن نمبر1879،اعظم خان درانی۔

* 1879 _ جناب اعظم خان درانی: کیاوزیر برائے اعلیٰ تعلیم ازراہ کرم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) ضلع بنوں میں گورنمنٹ کالج مردانہ وزنانہ کی تعداد کیا ہے؛

(ب): مذکورہ کالجوں میں خالی آسامیوں کی تعداد بتائی جائے، نیز حکومت کب تک ان خالی آسامیوں کو پر کرنے کاارادہ رکھتی ہے، تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب مشتاق احمد غنی (وزیر برائے اعلیٰ تعلیم): (الف) ضلع بنوں میں گورنمنٹ کالج برائے مردانہ آٹھ اور زنانہ کی تعداد چار ہے۔

(ب) ضلع بنوں کے مردانہ کالجوں میں خالی آسامیوں کی تفصیل درج ذیل ہے:

	ٹوٹل	B-17	B-18	B-19	B-20	لیبارٹری اسسٹنٹ	کلریکل سٹاف	کلاس فور
1۔ گورنمنٹ پوسٹ گریجویٹ کالج بنوں	16	0	15	01	0	02	04	03
2۔ گورنمنٹ کالج نمبر بنوں	05	0	05	0	0	0	01	0
3۔ گورنمنٹ کالج غوری والا بنوں	05	0	05	0	0	01	0	02
4۔ گورنمنٹ کالج سکندر خیل بالا بنوں	06	0	05	0	01	0	02	0
5۔ گورنمنٹ کالج ککی بنوں	11	0	08	03	0	0	01	0

6۔ گورنمنٹ کالج ڈومیل بنوں	03	0	03	0	0	0	01	0
7۔ گورنمنٹ کالج ممش خیل بنوں	05	0	05	0	0	0	01	0
8۔ گورنمنٹ کالج لنڈی جالندر بنوں	0	0	0	0	0	0	01	0

ضلع بنوں کے زنانہ کالجوں میں خالی آسامیوں کی تفصیل درج ذیل ہے

	ٹوٹل	B-17	B-18	B-19	B-20	لیبارٹری اسسٹنٹ	کلریکل سٹاف	کلاس فور
1۔ گورنمنٹ پوسٹ گریجویٹ گرلز کالج بنوں	05	0	03	02	0	03	0	01
2۔ گورنمنٹ گرلز کالج منڈان بنوں	06	0	03	03	0	02	01	01
3۔ گورنمنٹ گرلز کالج سورانی بنوں	03	0	02	0	01	0	01	01
4۔ گورنمنٹ گرلز کالج ککی بنوں	21	17	04	0	0	03	02	01

BPS-17 کی خالی آسامیاں بذریعہ پبلک سروس کمیشن پر کی جائیں گی جن پر کمیشن میں کام جاری ہے جبکہ گریڈ18، گریڈ19اور گریڈ20 کی خالی آسامیاں بذریعہ پبلک سروس کمیشن/پروموشن پر کی جائیں گی جس پر کام شروع ہے۔ چونکہ صوبائی پبلک سروس کمیشن کے ذریعے بھرتیوں پر کافی وقت لگتا ہے اسلئے محکمہ اعلیٰ تعلیم نے حال ہی میں عارضی بنیاد پر ضلع بنوں کے مردانہ وزنانہ کالجوں میں اساتذہ کی خالی آسامیوں پر 36 میل اور 22 فیمیل ٹیچنگ اسسٹنٹس بھرتی کئے ہیں جبکہ منسٹریل/کلاس فورس کی خالی آسامیاں مروجہ پالیسی کے تحت جلد پوری کی جائیں گی۔

جناب اعظم خان درانی: شکریہ جناب سپیکر۔"مذکورہ کالجوں میں خالی آسامیوں کی تعداد بتائی جائے، نیز حکومت کب تک ان خالی آسامیوں کو پر کرنے کا ارادہ رکھتی ہے، تفصیل فراہم کی جائے؟"۔ جناب سپیکر! میں اس سے مطمئن ہوں، جو جواب آیا ہے اس سے میں مطمئن ہوں، مطمئن ہوں سر، اس سے۔

جناب سپیکر: کوئسچن نمبر 1956، محمد شیراز خان۔

جناب اعظم خان درانی: نہیں جی، 1930 میرا ہے جی کوئسچن۔

جناب سپیکر: سوری، 1930، اعظم درانی صاحب!

* 1930 _ جناب اعظم خان درانی: کیا وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) حکومت سکولوں کی مرمت، تزئین اور آرائش کیلئے پی ٹی سی فنڈز مہیا کرتی ہے؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ فنڈز دینے کا طریقہ کار کیا ہے، نیز ضلع بنوں کے سکولوں کو مذکورہ فنڈز سے گزشتہ دو سالوں میں کتنی رقم دی گئی ہے، ہر ایک سکول کی الگ الگ تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم): (الف) جی ہاں۔

(ب) محکمہ خزانہ کے مروجہ طریقہ کار کے مطابق پانچ ہزار روپے برائے Petty repair اور مبلغ دو ہزار روپے کلاس روم کنزیوم ایبل (Consumable) فی کمرہ کے حساب سے دیئے جاتے ہیں۔ اس کے علاوہ جہاں ضرورت ہو وہاں Need base پر رقم دی جاتی ہے۔

گزشتہ دو سالوں میں دی گئی رقم کی تفصیل مندرجہ ذیل ہے:

نمبر شمار	سال	ہائر سیکنڈری سکولز (مردانہ وزنانہ)	مڈل سکولز	پرائمری سکولز
01	2011-12	56,84,000/-	18,12,000/-	82,92,000/-
02	2012-13	42,13,200/-	15,50,000/-	97,29,400/-

ہر ایک سکول کی الگ الگ تفصیل ایوان کو فراہم کی گئی۔

جناب اعظم خان درانی: جناب سپیکر! "کیا وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) حکومت سکولوں کی مرمت، تزئین اور آرائش کیلئے پی ٹی سی فنڈز مہیا کرتی ہے؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ فنڈز دینے کا طریقہ کار کیا ہے، نیز ضلع بنوں کے سکولوں کو مذکورہ فنڈز سے گزشتہ دو سالوں میں کتنی رقم دی گئی ہے، ہر ایک سکول کی الگ الگ تفصیل فراہم کی جائے؟"۔ جناب سپیکر! مجھے جو جواب ملا ہے، یہ اسی سیشن میں تھا، مجھے ایک جواب ملا ہے، 09-04-2012 کا، ایک یہ جواب ہے، ایک میرے پاس 09-04-2012 کا دوسرا جواب ہے، ایک کوئسچن کے دو جوابات آئے ہیں، میں کس کو تسلیم کروں؟۔۔۔۔

جناب سپیکر: پتہ نہیں، آپ۔۔۔۔

جناب اعظم خان درانی: دونوں Different ہیں جی۔

جناب سپیکر: (سیکرٹری اسمبلی سے) سیکرٹری صاحب! سیکرٹری صاحب! یہ بات کیسے ہو سکتی ہے؟اوکے۔عاطف خان!

وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم: زه ورته وئیلی شم، ما سره خو هم دغه یو جواب دے کوم چې Circulate شوے دے، د دویم جواب خو ما ته پته نشته چې دویم جواب د دوئ د څه څیز باره کښې دے خو دغه یو جواب دے جی۔

جناب سپیکر: یو منټ۔ اعظم! اعظم به خبره اوکړی۔ جی اعظم خان، اعظم خان! ته داسې اوکړه دا دغه نه، د اعظم خان نه دا دغه واخله هلته عاطف خان ته ئے وراوښایه۔۔۔۔۔

(عصر کی اذان)

جناب سپیکر: عاطف خان!

وزیر برائے ابتدائی و ثانوی تعلیم: مونږ ته خو جی Circulate شوے دے، دا ما سره چې کوم دے هم دا یو جواب دے، دا خو به دوئ سره چې دے، دا خو ډیر زوړ کاغذ ما ته ښکاری، ما ته پته نشته چې دا تاسو له چا درکړے دے؟ اسمبلئ والا درکړے دے، که چا درکړے دے، ما ته خو د ډیپارټمنټ د طرفه هم دا یو۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: جی اعظم خان!

وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم: ټولو سره باقی زما په خیال دا یو دے، پته نشته چې دا بل۔۔۔۔۔

جناب اعظم خان درانی: یہ Date ذرا چیک کر لیں 09-04-2012،اس پہ۔۔۔۔۔

جناب شاہ حسین خان: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: جی شاہ حسین خان!

جناب شاہ حسین خان: داسې ده جی چې په الائی بټګرام کښې یو استاذ دے، هغه د پی ټی سی دا فنډ د یو سکول نه اوښکلے دے، بیا هغه ټرانسفر شوے دے، بله میاشت کښې ئے د بل سکول نه اوښکلے دے، دغه استاذ بیا ټرانسفر شوے دے او د دریم سکول نه ئے هم فنډ اوښکلے دے۔ د هغه سکولونو نومونه چې دی یو سکول دے ټانګو سر، یو دے فقیرو او یو دے بنجار، ما ایجوکیشن والا ته دا

کړی وو، د دوئ په نوټس کښې هم ما راوستی وو خو د هغې نه باوجود نه د هغه استاذ خلاف کارروائی شوې ده، نه د بټګرام د ایجوکیشن ډیپارټمنټ خلاف او یو استاذ د دې دریو سکولونو پی ټی سی فنډ اوښکلے دے جی۔

جناب اعظم خان درانی: جناب سپیکر!

جناب سپیکر: جی اعظم خان!

جناب اعظم خان درانی: اس کو جی کمیٹی میں بھیج دیتے ہیں۔

جناب سپیکر: جی؟

جناب اعظم خان درانی: کمیٹی میں۔

جناب سپیکر: مطمئن ہیں؟

جناب اعظم خان درانی: نہیں نہیں، مطمئن نہیں ہوں، اس سے کیسے مطمئن ہو سکتا ہوں؟ کمیٹی میں بھیج دیں جی اس کو۔

جناب سپیکر: جی جی۔

وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم: ما ته جی، ممبر صاحب! که تاسو ما ته اووایئ چې ستاسو څه مطلب دے، دیکښې تاسو څه وئیل چې څه مسئله ده پکښې؟ څه ما ته اووایئ۔

جناب سپیکر: جی، درانی صاحب!

جناب اعظم خان درانی: جی جناب، ایک منٹ۔

جناب سپیکر: مطلب تاسو۔۔۔۔

جناب اعظم خان درانی: ایک منٹ جی۔

جناب سپیکر: درانی صاحب، درانی صاحب!

جناب اعظم خان درانی: جی، اس جواب میں لکھا ہے "محکمہ خزانہ کے مروجہ طریقہ کار کے مطابق پانچ ہزار روپے برائے Petty repair اور مبلغ دو ہزار روپے کلاس روم کنزیوم ایبل (Consumable) فی کمرہ کے حساب سے دیئے جاتے ہیں، اس کے علاوہ جہاں ضرورت ہو، وہاں Need base کی بنیاد پر رقم دی جاتی ہے"۔ جناب! آپ اس میں چیک کر لیں، دولاکھ، تین لاکھ، چار لاکھ اس میں جی ایم پی ایس کو بھی فنڈ جاری کیا ہوا ہے۔ جی ایم پی ایس، مکتب پرائمری سکول کو، اس کو یہ تزئین وآرائش کیلئے پیسے نہیں دیئے

جاتے، اس کو صرف Consumable fund دیا جاتا ہے۔ اس میں کچھ ایسے جی ایم پی ایس ہیں کہ اس میں میرے خیال میں پانچ لاکھ، دس لاکھ، پندرہ لاکھ روپے بھی ہیں لیکن وہ ریکارڈ میں نہیں ہیں، مجھے پتہ ہے اور میرے پاس Proof ہے اس کا۔

<u>جناب سپیکر</u>: عاطف خان! عاطف!

<u>وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم</u>: آپ کی تسلی مطلب آپ اس کو ڈیٹیل میں دیکھنا چاہتے ہیں کہ کیا مسئلہ ہے، ڈیٹیل میں دیکھنا چاہتے ہیں کہ یہ مسئلہ کیا ہے؟ اگر دیکھنا چاہتے ہیں، کمیٹی میں ریفر کرنا چاہتے ہیں تو کمیٹی میں ریفر کر دوں، ادھر Detailed پتہ چل جائے گا؟

<u>جناب اعظم خان درانی</u>: ٹھیک ہے۔

<u>جناب سپیکر</u>: ٹھیک ہے جی؟

<u>جناب اعظم خان درانی</u>: ٹھیک ہے جی۔

<u>وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم</u>: ہم بھی وہاں بھیج دیتے ہیں۔

<u>جناب اعظم خان درانی</u>: ٹھیک ہے جی۔

<u>Mr. Speaker</u>: Okay. Is it the desire of the House that the Question, asked by the honourable Member, may be referred to the concerned Committee? Those who are in favour of it may say ‘Yes’ and those who are against it may say ‘No’.

(The motion was carried)

<u>Mr. Speaker:</u> The ‘Ayes’ have it. Question No-----

<u>جناب شاہ حسین خان</u>: سپیکر صاحب! زما د سوال جواب خو ما ته ملاؤ نشو؟

<u>جناب سپیکر</u>: ستا سوال چې دے نو هغه خو ضمنی سوال وو، هغه به ورسره ته ملاؤ شي، هغه ته به بیا دغه ورکړئ کنه۔ عاطف خان! د ده کوئسچن د دغه، څه ایشو ده، تاسو لږ Personally واؤرئ چې د ده څه دغه ده؟ ٹھیک ده کنه جی۔ هغه تاسو، 1956، 1956، (مداخلت) دا Questions settled شی کنه، د دې نه پس به د رکړم۔ چلو 1931۔

* 1931 _ <u>جناب اعظم خان درانی</u>: کیا وزیر ابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) ضلع بنوں میں گورنمنٹ پرائمری، مڈل، ہائی اور ہائر سیکنڈری سکولز برائے مردانہ وزنانہ موجود ہیں؛

(ب)اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ سکولوں کی تعداد اور ہر ایک سکول میں خالی آسامیوں کی تعداد بتائی جائے، نیز حکومت مذکورہ خالی آسامیوں کو کب تک پر کرنے کا ارادہ رکھتی ہے، تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم): (الف) جی ہاں۔

(ب) ضلع بنوں میں مردانہ وزنانہ سکولوں کی تعداد مندرجہ ذیل ہے:

نمبر شمار	کیفیت سکول	تعداد	
		مردانہ	زنانہ
01	گورنمنٹ ہائر سیکنڈری سکولز	10	09
02	گورنمنٹ ہائی سکولز	56	40
03	گورنمنٹ مڈل سکولز	73	80
04	گورنمنٹ پرائمری سکولز	595	548
	ٹوٹل	734	677

مذکورہ سکولوں میں خالی آسامیوں کی سکول وائز تفصیل ایوان کو فراہم کی گئی، نیز جہاں تک خالی آسامیوں کو پر کرنے کا تعلق ہے تو این ٹی ایس کے ذریعے مختلف کیڈرز کے 453 مردانہ اور 246 زنانہ کل 699 آسامیوں پر بھرتیاں ہو چکی ہیں جس سے خالی آسامیوں کا مسئلہ کافی حد تک حل ہو گیا ہے جبکہ باقی ماندہ صوبائی کیڈرز کی خالی آسامیوں پر محکمانہ ترقیوں اور تقرریوں کے ذریعے تقرریاں عمل میں لائی جا رہی ہیں۔

جناب اعظم خان درانی: شکریہ جی۔ میں جی مطمئن ہوں اس سے۔

جناب سپیکر: اوکے۔ اچھا 1956، محمد شیراز خان۔

* 1956 _ جناب محمد شیراز: کیا وزیر ابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) حلقہ PK-36 میں بعض گورنمنٹ گرلز پرائمری سکولز کافی عرصہ سے غیر فعال ہیں جس کی وجہ سے طلباء وطالبات کی تعلیم متاثر ہو رہی ہے؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو حکومت نے مذکورہ سکولوں کو فعال کرنے کیلئے ابھی تک کون کونسے اقدامات اٹھائے ہیں، تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم): (الف) حلقہ PK-36 میں ایسا کوئی سکول نہیں ہے جو غیر فعال ہو۔

(ب) جواب جز "الف" میں ملاحظہ ہے۔

جناب محمد شیراز: سپیکر صاحب! ما دیکښې دا سوال کړے دے چې "کیا حلقہ PK-36 میں بعض گورنمنٹ گرلز پرائمری سکول کافی عرصہ سے غیر فعال ہیں جس کی وجہ سے طالبات کی تعلیم متاثر ہورہی ہے؟"، نو جواب دوئ دا راکړے دے چې "حلقہ PK-36 میں ایسا کوئی سکول نہیں جو غیر فعال ہو"۔ سپیکر صاحب، PK-36 کښې جی جی پی ایس سیری حسن زئی، دا غیر فعال دے۔ دویم نمبر واصف شاه باندہ جی جی پی ایس، دا غیر فعال دے۔ بیا چک سوکیلئ جی جی پی ایس، دا غیر فعال دے۔ بیا نمبر چار سورے مزغونړ جی جی پی ایس، دا غیر فعال دے او سرکوهی پایاں جی جی پی ایس، دا غیر فعال دی او ما له دا جواب ئے راکړے دے چې دا یو سکول غیر فعال نه دے۔

جناب سپیکر: عاطف خان!

وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم: ډیپارټمنټ خو جی جواب تاسو له درکړے دے چې یره غیرفعال پکښې نشته، بهرحال که د ډیپارټمنټ په نظر کښې وے نو بیا پکار نه ده چې هغه غیرفعال وے۔ پکار ده چې په هغې باندې څه ایکشن اخستے شوے وے، نو آیا یا خو دا د ډیپارټمنټ په نظر کښې نه دی، دا تاسو چې Identify کړل، د دې به Specifically مونږه تپوس اوکړو چې آیا که دا غیر فعال دی نو ولې اوسه پورې بیا په دې باندې، فنکشنل شوی ولې نه دی؟ دیکښې دوه درې قسم له وی، یو خو هغه فنکشنل سکول وی چې سنګل ټیچر سکول وی، نو په هغه ورځو باندې چې څوک لاړ شی نو یو استاذ ئے په چھټئ باندې وی، بعضې وخت کښې نو د هغې د وجې دا سکول بند وی، څه داسې وی چې Permanent بند وی، څه پکښې ټیچنګ سټاف نه وی نو مختلف کیټګریز دی نو تاسو که ما ته اوواېئ چې دا کوم کوم سکولونه دی، Specifically د دې به تپوس اوکړو او دا د ډیپارټمنټ په نالج کښې نشته، که په نالج کښې وو نو Obviously فعال شوی به وو خو د ډیپارټمنټ په نالج کښې به نه وی، نو که تاسو ئے راته اوواېئ، بالکل به ئے

فعال هم کړو او چې د چا ذمه واری ده، هغوی ته به هم د هغې مطابق ان شاء الله تعالیٰ چې خپل دغه ملاویږی، سزا ملاویږی۔۔۔۔۔

<u>جناب سپیکر:</u> شیراز خان!

<u>وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم:</u> یعنی دوئ د ما ته اووائی چې کوم Specific سکولونه دی جی۔۔۔۔۔

<u>جناب سپیکر:</u> شیراز خان!

<u>جناب محمد شیراز:</u> منسټر صاحب خو خبره صحیح کوی جی خو لکه دوئ ته هم دومره علم نشته، لکه زما خو حلقه ده، ما باقاعده د دې تحقیق کړے دے، چرته دوه ټیچران دی نو یو پکښې ټرانسفر شوې ده بله لکه راغلې نه ده خو هلته ډیوټی ښوک نه کوی۔ چرته پکښې څوکیدار چې کوم دے نو هغه پکښې تالا لګولې ده خو دا پینځه سکولونه چې څنګه تاسو راته، دا زه تاسو له بالکل Written دغه درکولے شم چې دا بالکل غیر فعال دی، لکه۔۔۔۔۔

<u>جناب سپیکر:</u> دا شیراز خان! دغه ته ورکړه، عاطف خان ته ورکړه، دوئ به انکوائری اوکړی۔

<u>محترمه معراج ہمایون خان:</u> سپیکر صاحب!

<u>جناب سپیکر:</u> میڈم!

<u>محترمه معراج ہمایون خان:</u> ډیره مهربانی سپیکر صاحب۔ دا سوال پخپله هم ډیر ګډ وډ دے۔ که دویمې حصې ته بیا اوګورئ تاسو نو هغې کښې وائی چې *"اگر جواب اثبات میں ہو تو حکومت نے مذکورہ سکولوں کو فعال کرنے کیلئے ابھی تک کون کونسے اقدامات اٹھائے ہیں، تفصیل فراہم کی جائے؟"* نو مطلب دوئ دا پخپله ایډمټ کړی دی، جواب ورله ورکوی چې *جواب جز "الف" میں ملاحظہ ہے،* نو مطلب دا دے شته دے، هسې اقدامات ئے اخستے شوی دی چې غیرفعال سکولونه دی۔ بل زه ستاسو اټنشن دې طرف ته راګرځوم چې د دې سره هغه لسټ نشته دے، دوئ وائی چې دغه کړی دی خو نشته دے۔ دا دویم سوال ما سره راغے چې هغه لسټ چې دے نو هغه وړومبے سوال چې وو نو هغې کښې هم لسټ نشته دے، نو دا ټل دا کارروائی

چې دے نو د دې اسمبلئ دا څه ډیر غیرتسلی بخش ده او منسټر صاحب جوابونه هم داسې دغه کوی چې ګنې ډیپارټمنټ سره دا ډ سکشن په دې باندې هډو شوے نه دے ، په دې سوالونو باندې۔۔۔۔۔

<u>جناب سپیکر</u>: جی۔

<u>محترمہ معراج ہمایون خان</u>: هغه سوالونه ئے ټهیک نه راځی سپیکر صاحب! او د دې سره سپیکر صاحب! زه دا هم خبره کوم چې یو زمونږ هغه کیږې نه، سیشن کیږی نه، زمونږه ټول سوالونه Lapse کیږی۔ 36 ورځو کښې مونږه ایله دیارلس Sittings کړی دی نو Thursday خو هډو شوې نه ده د سره په دې سیشن کښې، نو دا به څه کیږې؟ دا به څنګه مونږه خو راځو چې څه کارروائی اوکړو او هغه چهټیانې اوشی پکښې مینځ کښې، دوه دوه یو یو نو۔۔۔۔

<u>جناب سپیکر</u>: دا قانون او د پروسیجر مطابق به ټول سسټم چلوؤ چې څه پروسیجر وې هغه به ان شاء الله Adopt کوؤ۔ کوئسچن نمبر 1957، محمد شیراز خان!

* 1957 _ <u>جناب محمد شیراز</u>: کیاوزیرابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) مالی سال 09-2008 تا 13-2012 کے دوران حلقہ PK-36 کے گورنمنٹ گرلز، بوائز پرائمری، مڈل، ہائی وہائر سیکنڈری سکولوں کیلئے پی ٹی اے اور ڈی ایف آئی ڈی فنڈ کی مد میں فنڈ دیا گیا تھا؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو:

(i) پی ٹی اے اور ڈی ایف آئی ڈی فنڈ کی تفصیل بمعہ اکاؤنٹ سٹیٹمنٹ اور نام چیئرپرسن و کمیٹی ممبران سکول وائز، ایئر وائز علیحدہ علیحدہ فراہم کی جائیں؛

(ii) ڈی ایف آئی ڈی فنڈ کن کن مدوں پر خرچ کیا گیا ہے، نیز بعض سکولوں کے اکاؤنٹس میں پی ٹی اے اور ڈی ایف آئی ڈی فنڈ کی رقم ابھی تک پڑی ہے، مذکورہ فنڈ کیوں خرچ نہیں کیا گیا ہے، مکمل تفصیل فراہم کی جائے؟

<u>جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم)</u>: (الف) جی ہاں۔

(ب) (i) پی ٹی اے اور ڈی ایف آئی ڈی فنڈ بمعہ اکاؤنٹ سٹیٹمنٹ اور نام چیئرمین، چیئرپرسن و کمیٹی ممبران سکول وائز، ایئر وائز علیحدہ علیحدہ کی تفصیل ایوان کو فراہم کی گئی۔

(ii) مردانہ سائڈ پر ڈی ایف آئی ڈی فنڈ کی ساری رقم خرچ کی جاچکی ہے اور کوئی بھی رقم خرچ کئے بغیر اکاؤنٹ میں موجود نہیں ہے جبکہ زنانہ سائڈ پر ڈی ایف آئی ڈی فنڈ 16 سکولوں نے ابھی تک خرچ نہیں کیا جن کی تفصیل بھی ایوان کو فراہم کی گئی۔

جناب محمد شیراز: شکریه جناب سپیکر۔ سپیکر صاحب! ما دیکښې چې کوم تفصیل غوښتے وو، اصل کښې ما وئیل که دا دغه ملاؤ شوے دے نو دا کافی Default دے جی چې دا فنډ چې کوم دے سکولونو ته ریلیز شوے دے نو زه وایم چې زما دا کوئسچن چرې بلې ورځې ته کړئ نو زه د دې ټول تفصیل به دغه کړمه نو ځکه چې دا ما ته ایله نن ملاؤ شوے دے، لکه اوس دا تاسو بله ورځ دغه کړے وو نو ما به د هغې د پاره به لکه تیارے کړے وو نو ما.....

جناب سپیکر: زه په خبره پوهه نه شوم، عاطف خان! تاسو.....

وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم: ممبر صاحب جی ډیټیل غوښتے وو، ډیټیل ورته Provide کړو، هغه دے وائی چې زه ئے ګورم نو بس ټهیک ده هغې کښې خو تاسو خبره.....

جناب سپیکر: ټهیک شو، او کے۔ کوئسچن نمبر 1996، مفتی فضل غفور۔

* 1996 _ مولانا مفتی فضل غفور: کیا وزیر برائے اعلیٰ تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیا یہ درست ہے کہ سوات میں گورنمنٹ ڈگری کالج مینگورہ وتکے عرصہ دراز سے تعلیمی خدمات انجام دے رہا ہے حالانکہ مذکورہ کالج کرایہ کی عمارت میں معیاری تعلیم کو فروغ دے رہا ہے؛

(ب) آیا یہ بھی درست ہے کہ کالج میں قلیل گنجائش کی وجہ سے اکثر و بیشتر باصلاحیت طلباء یہاں تعلیم حاصل کرنے سے محروم رہ جاتے ہیں؛

(ج) اگر (الف) و (ب) کے جوابات اثبات میں ہوں تو:

(i) کالج میں طلباء کے پڑھنے کیلئے کتنی گنجائش موجود ہے؛

(ii) کالج کی مستقل عمارت کیلئے حکومت کی کیا منصوبہ بندی ہے؛

(iii) طلباء کی نشستیں بڑھانے کیلئے حکومت نے کیا اقدامات اٹھائے ہیں؟

جناب مشتاق احمد غنی (وزیر برائے اعلیٰ تعلیم): (الف) جی ہاں۔

(ب) جی ہاں۔

(ج) (i) کالج میں کل 480 طلباء کے بیٹھنے کی گنجائش موجود ہے۔

(ii) کالج کی مستقل عمارت کیلئے 20 کنال کی اراضی خریدی جاچکی ہے جس پر تعمیراتی کام کیلئے صوبائی حکومت 300.870 ملین روپے کی منظوری دے چکی ہے اور تعمیراتی کام شروع ہے۔

(iii) صوبائی حکومت نے ڈائریکٹوریٹ آف ہائر ایجوکیشن خیبر پختونخوا کے خط نمبر No.21852-55/D-3109 بتاریخ 20-07-2010 کو نشستیں بڑھائی ہیں جن کی تفصیل درج ذیل ہے:

نشستوں کی ائیر وائز تعداد				
کیٹگری	سال اول	سال دوم	سال سوم	سال چہارم
سائنس	250		200	
آرٹس	200		150	
کمپیوٹر سائنس	50		50	
تعداد	500	500	400	400
کل تعداد	500+500=1000		400+400=800	
مجموعی کل تعداد	1000+800=1800			

موجودہ عمارت میں گنجائش کی کمی کی وجہ سے تمام نشستوں پر داخلہ ممکن نہیں۔

مولانا مفتی فضل غفور: بِسۡمِ ٱللهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ۔ شکریه جناب سپیکر۔ دا ما سوال کړے دے جی د ګورنمنټ ډګری کالج مینګوره وتکے ، د هغوی په باره کښې چې زمونږ سره بعضې ستونزې نتان هلته تلی وو او هغوی وئیل چې مونږ سره دغه شته دے نو د ناستې ګنجائش نشته دے او سیټونه زمونږ سره شته دے ، نو دا ډیره لویه د افسوس خبره ده او ډاکټر امجد صاحب د سوات پخپله باشنده دے ، شاید چې هغوی زما دا خبره سپورټ هم کړی چې د دومره ډیر لوئې ډسټرکټ د پاره چې کوم دے نو په هغې کښې د هغوی سره سیټونه شته دے خو د هغوی سره Space نشته دے د هلکانو د ناستې د پاره ، نو د دې د پاره که څه بلډنګ ورسره متبادل دا Rented/ hire کیدلے شی نو زما به دا ګزارش وی، میری گزارش ہوگی Concerned منسٹر صاحب سے تو میرے خیال میں ڈاکٹر امجد صاحب بھی مجھے سپورٹ کریں گے اس حوالے سے۔

جناب سپیکر: ڈاکٹر امجد، سپلیمنٹری۔ڈاکٹر امجد صاحب!

جناب امجد علی (معاون خصوصی برائے ہاؤسنگ): بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ۔ شکریه جناب سپیکر صاحب۔ څنګه چې مفتی صاحب اووئیل ډګری کالج مینګوره وتکے ، دا د تعلیم یو ډیره ښه د سټینډرډ اداره ده او په پوره ډویژن کښې چې څومره قابل سټوډنټس وی، هغه کوشش کوی، د هغوی والدین کوشش کوی چې په دیکښې ایډمشن واخلی، د دې وجې نه په هغې باندې بیا Burden سیوا شی۔ د دې وجې مونږ دا وایو چې هلته کښې Space نشته، چونکه د هغې د پاره زمکه اخستې شوې ده خو بلډنګ لا نشته نو که د هغوی د پاره په کرایه باندې خواؤ شا کښې بلډنګ ملاویږی، واخستے شی نو هغه کوم ماشومان چې زمونږ کوم کسان هغې کښې داخله اخستل غواړی نو هغوی ته به چانس ملاؤ شی چې ښه تعلیم حاصل کړی، نو په دې باندې مونږه۔۔۔۔۔

جناب سپیکر: مشتاق غنی صاحب! سمجھ آگئی آپ کو، سمجھ آگئی ہے آپ کو؟

جناب مشتاق احمد غنی (وزیر برائے اعلیٰ تعلیم): جی۔

جناب سپیکر: اچھا۔

وزیر برائے اعلیٰ تعلیم: جناب سپیکر! یہ اس کالج کے بارے میں کوئسچن ہے،اس کے بارے میں ابھی یہ ہے کہ زمین ہو چکی ہے اور کام بھی شروع ہے تعمیراتی اس کالج کے اوپر،اور یہ کرایہ کی ایک بلڈنگ میں ہے اور 480اس وقت اس کی تعداد ہے جبکہ ہماری Seatsوہاں پہ 1800 Sanctioned ہیں اس کالج کیلئے لیکن چونکہ کالج میں گنجائش نہیں ہے اور جیسے ابھی ہمارے آنریبل ممبر ز صاحبان نے تجویز دی، میں ڈیپارٹمنٹ کو ہدایت کرتا ہوں کہ وہ ایک اور اس کے ساتھ ملحقہ نزدیک کرایہ کی بلڈنگ دیکھیں جب تک کہ کالج اپنی اوریجنل بلڈنگ میں شفٹ نہیں ہوتا، جو Admissions کے اوپر پریشر ہے،اس کو ختم کیا جا سکے اور دوسری بلڈنگ میں مزید Admissions جو ہیں، مزید کلاسز جو ہیں، اس کی ہم یہاں شروع کروا دیتے ہیں۔

جناب سپیکر: مفتی صاحب!

مولانا مفتی فضل غفور: مطمئن یم جی۔

جناب سپیکر: اوکے۔کوئسچن نمبر 2046، مفتی فضل غفور۔

* 2046 _ مولانا مفتی فضل غفور: کیاوزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیا یہ درست ہے کہ کسی قوم کو بہتر مستقبل کیلئے ماضی کی تاریخ پڑھانااور سمجھاناضروری ہے؛

(ب) آیا یہ بھی درست ہے کہ ہمارے نصاب تعلیم میں تاریخ اسلام، تاریخ صحابہ، خلفائے راشدین اور تاریخ ہندوستان کا بہت کم حصہ شامل ہے؛

(ج) آیا یہ بھی درست ہے کہ نسل نو کو اپنی عظمت رفتہ یاد دلانے کیلئے تاریخ کے مزید حصے نصاب میں شامل کروانا ضروری ہیں؛

(د) اگر (الف) تا (ج) کے جوابات اثبات میں ہوں تو حکومت اس کیلئے کیا اقدامات کر چکی ہے، نیز مزید حکمت عملی کیا ہے، تفصیلات فراہم کی جائیں؟

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم): (الف) درست ہے۔

(ب) اس ضمن میں عرض ہے کہ ہمارے نصاب تعلیم میں تاریخ اسلام، تاریخ صحابہ، خلفائے راشدین اور تاریخ ہندوستان کے حوالے سے طلباء کی جماعتوں یعنی درجہ بندی، ذہنی استعداد اور عمر کے لحاظ سے مناسب تعلیمی / درسی مواد شامل ہے۔

(ج) اس ضمن میں عرض ہے کہ جب نصاب کی تبدیلی (Revision) کا عمل شروع ہو گا تو موجودہ کتب میں اس پہلو کا جائزہ لیا جائے گا، جہاں بھی کمی ہو گی مزید حصے نصاب میں شامل کئے جا سکتے ہیں۔

(د) موجودہ تعلیمی نصاب قومی سطح پر مرتب کیا گیا ہے۔ اسی نصاب کی روشنی میں درسی کتب مرتب کی گئی ہیں جن کو ایک سال کیلئے این او سی دیا گیا ہے۔ طلباء، اساتذہ اور عوام الناس سے حاصل ہونے والی Feedback کی روشنی میں ان کی تصحیح کی جاتی ہے۔ جن درسی کتب کو اسلام آباد سے این او سی دیا گیا تھا ان پر دوبارہ متعلقہ ماہرین نے نظر ثانی کی ہے اور ان کی سفارشات کی روشنی میں درسی کتب میں تصحیح کی گئی ہے۔

مولانا مفتی فضل غفور: شکریه جناب سپیکر۔ دا ډیر اهم سوال دے جی او زما خپل پوائنټ آف ویو دا دے جی چې زمونږه کوم نصاب تعلیم دے، کوم کتابونه دی، د سټارټ نه واخلئ تر ماسټر لیول پورې چې څومره ما وئیلی دی جی، زمونږ د تاریخ هغه ضروری حصه کومه چې په دیکښې پکار وه او بالخصوص زه د منسټر صاحب په نوټس کښې راولم، د کوم وخت نه چې د هندوستان د آزادئ تحریکونو شروع شوی دی، د سن 1701 نه راواخلئ تر 1947 پورې دغه ډهائی

سو ساله تقریباً تاریخ، ډیره کمه معمولي سطحې یو جهلک په هغې کښې ښودلے شوے دے حالانکه پکار دا ده چې مونږ د خپل تحریک آزادئ هیروګان او پیژنو چې دا خاوره د چا په لاس کښې وه، د چا نه آزاده شوې ده، دا چا آزاده کړې ده؟ نو زما به دا ریکویسټ وی جی چې د بحث د پاره دا کوئسچن منظور کړئ او دا ډیر یو اهمه خبره ده جی د تاریخ نه قومونه د خپل مستقبل لارې متعین کوی، لهذا زما به دا چې کوم دے نو ګزارش وی۔ شکریه جی مهربانی۔

جناب سپیکر: عاطف خان!

وزیر برائے ابتدائی و ثانوی تعلیم: مخکښې هم په دې باندې بحث شوے وو۔ دا Curriculum جی 2006 کښې جوړ شوے وو چې کوم وخت کښې ستاسو د پارټۍ یو حکومت هم وو او ستاسو پکښې وزیر تعلیم هم وو، هغه وخت کښې دا National curriculum جوړ شوے وو او د دې Curriculum په Base باندې هم هغه Books راروان دی۔ دیکښې مطلب دا دے چې دا تاسو کوم دغه وایئ چې یره یا پکښې مونږه څه د تاریخ یا د هغه څه سیوا کړی دی یا کوم شوی نه دی خو په هغه وخت کښې چې کوم Agreed upon دغه وو، ستاسو وخت کښې چې کوم Curriculum جوړ شوے وو، هم هغه شان راروان دے۔ د دې داسې وی چې خبره د دوئ ټهیک ده خو په دیکښې د مختلف کلاسونو، د مختلف Chapter د هغه Age د ماشومانو، د هغوی د ذهن مطابق هغه څیزونه پکښې اچولې کیږې، نو د دې بالکل چې کله دا چینج کیږی یا په دې National Curriculum Authority چې کومه جوړه شوې ده، که هغې کښې چې چینجز رائی نو بیا به د دوئ سره مونږه مشوره اوکړو خو فی الحال په هغې کښې لا څه چینج نشته، هغه چې کوم هغه وخت کښې 2006 کښې هغه Curriculum decide شوے وو او په هغې کښې چې څومره مناسب څیزونه ګنړل کیدل، هغه پکښې اچولې شوی دی، نور پکښې د هغې نه سیوا کړی یا څه کم کړی نه دی جی۔

جناب سپیکر: جی مفتی فضل غفور صاحب۔ جی مفتی جانان صاحب۔

مفتی سید جانان: زه منسټر صاحب جی یقین اوکړه چې زه د دوئ خبرې واؤرم او د دوئ دا فراخدلی اوګورم، ما ته ډیر زیات اطمینان اوشی خو جناب سپیکر صاحب! ځنې خبرې داسې وی چې هغه خلاف الواقعه دی، زمونږ زبان کښې

ورته وئیلې کیږی یا خلاف الواقعه وی۔ دا ما سره د پینځم جماعت نه اونیسه تر تقریباً لسمه پورې دا ټول کتابونه ما سره موجود دی، دغو کتابونو کښې جناب سپیکر صاحب! که دغه دی، بحث ته بیا منظور کوؤ که تاسو ما ته دغه نه کوئ خیر دے بیا به زه لیکلې درکړم، بحث به پرې اوشی۔

جناب سپیکر: بیا به د دې پراپر نوټس راکړئ، نوټس به راکړئ په هغې باندې۔

مفتی سید جانان: بحث، زه به نوټس درکوم چې بیا بحث ته د منظور شی جی۔

جناب سپیکر: جی۔ مفتی فضل غفور، 2047۔

* 2047 _ مولانا مفتی فضل غفور: کیا وزیر ابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) اٹھارہویں ترمیم کے بعد سرکاری تعلیمی اداروں میں نصاب تعلیم کی تشکیل وتبدیلی کا اختیار صوبوں کو دیا گیا ہے؛

(ب) آیا یہ بھی درست ہے کہ نصاب تعلیم کیلئے Directorate of Curriculum & Teachers Education کا قیام عمل میں لایا گیا ہے اور صوبوں میں DFID کی طرف سے اس مقصد کیلئے حکومت کو فنڈز بھی مہیا کئے گئے ہیں؛

(ج) آیا یہ بھی درست ہے کہ حکومت نے اس مقصد کیلئے بعض رفاہی تنظیموں کی خدمات بھی حاصل کی ہیں؛

(د) اگر (الف) تا (ج) کے جوابات اثبات میں ہوں تو اس سلسلے میں اٹھائے جانے والے اقدامات کی تفصیلی رپورٹ فراہم کی جائے؟

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم): (الف) درست ہے۔

(ب) اس ضمن میں عرض ہے کہ نظامت نصاب وتعلیم اساتذہ کا قیام صوبائی سطح پر 1970 میں لایا گیا۔ DFID کی طرف سے اس مقصد کیلئے فنڈز مہیا کرنے کے حوالے سے کوئی علم نہیں ہے۔

(ج) یہ درست نہیں ہے۔

(د) موجودہ تعلیمی نصاب قومی سطح پر مرتب کیا گیا ہے، اسی نصاب کی روشنی میں درسی کتب شائع کی گئی ہیں۔ مجوزہ نصاب میں ابھی تک صوبائی سطح پر کوئی تبدیلی عمل میں نہیں لائی گئی۔

مولانا مفتی فضل غفور: جی دا سوال ما کړے دے جی، دا هم تقریباً تقریباً د هغې نصاب په حواله دے او زما په خیال باندې که منسټر صاحب مونږ په دیکښې لږ

سپورټ کوی نو دې مخکښې کوئسچن کښې جواب مونږ ته دا راکړے شوے دے چې د یو کال د پاره دا چې کوم درسی کتابونه دی، دا شائع شوی دی او این او سی د یو کال د پاره ملاؤ ده، په دې باندې به د عوام الناس، د سټوډنټس د هغوی Feedback راشی، د هغې نه وروستو به بیا د Continue یا ساتل کیږی یا په دیکښې Revision کیږی۔ زما په خیال باندې که Revision کیږی نو په هغه موقع باندې پکار ده چې د هغې د پاره د اوس نه سرے څه Recommendations او دغه چې کوم دے نو هغه تیار کړی او په هغې کښې پکار ده چې زمونږه پکښې مشوره واخلی، رائے واخلی که ستاسو خوښه شوله نو ټهیک ده بهتره خبره ده، مونږ د دې قوم د مستقبل، د فیوچر خبره کوؤ او دې کوئسچن کښې هم جی دغه تقریباً مسئله چهیړلې شوې ده۔ صرف ګیله مې په یو خبره باندې ده جی چې دا جواب ئے ما ته کوم راکړے دے نو په دیکښې لیکلی دی چې مونږه د DFID نه د Curriculum په مد کښې هیڅ قسم څه هغه دغه نه دے اخستے، دا زما سره اے ډی پی بک دے جی او په دیکښې (ہنسی) چې کوم زمونږ دغه دے، “List of foreign aided projects” دے نو په هغې کښې د DFID د طرف نه د Curriculum د پاره دغه شوے دے ورته، مطلب تعاون او امداد ورسره راغلے دے، په دیکښې زمونږ دا دغه نشته دے، مونږ پرې تنقید نه کوؤ خو مطلب دا دے چې جواب غلط راغلے دے۔ پکار دا وه چې کوم څیز په حقیقت کښې شته دے نو چې د هغې مطابق جواب راکړی، غلط جواب ډیپارټمنټ له پکار ده چې دا رانکړی جی۔

جناب سپیکر: عاطف خان!

وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم: تاسو جی دا ما له راکړئ، بهرحال زه تاسو ته دا دغه DFID حوالې سره دغه کومه چې د DFID خو چې کوم دا کارونه دی، Conditional grants دی، یو څه دی، بل څه دی، د هغې دی او زمونږه د Curriculum Directorate of Teachers دا ټیچر ټریننګ دے او Director of Curriculum Education ایبټ آباد کښې دے او اوس زمونږ نه تیر حکومت یو Curriculum Authority جوړه کړې وه او هغه په دیکښې Place شوې ده، په

دې ایبټ آباد کښې هغه هم Place شوې ده۔ که تاسو ما ته ډیټیل راکړئ چې دیکښې زه اوګورم چې څه شے تاسو ته غلط Provide کړے شوے دے-----

جناب سپیکر: مفتی صاحب! تاسو د دوئ سره ملاؤ شئ، تاسو ډیټیل ورکړئ، نو چې څه وی نو عاطف خان به هغه ستاسو Redress کړی۔ کوئسچن نمبر 2048، مفتی فضل غفور۔

* 2048 _ مولانا مفتی فضل غفور: کیاوزیرابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) آیایہ درست ہے کہ بونیر میں گورنمنٹ گرلز مڈل سکول ڈگر کی عمارت ٹوٹ پھوٹ کا شکار ہو چکی ہے اور بچیاں گرمی اور سردی میں کھلے آسمان تلے پڑھنے پر مجبور ہیں؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو حکومت مذکورہ سکول کی دوبارہ مرمت کیلئے کتنی رقم منظور کرنے کا ارادہ رکھتی ہے اور کب تک اس پر کام کا آغاز ہو جائے گا؟

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم): (الف) جی ہاں۔

(ب) ری کنسٹرکشن کی اے ڈی پی برائے سال 14-2013 بند ہو چکی ہے تاہم محکمہ نے PaRRSA کے ساتھ ڈی سی کی وساطت سے اس کی ری کنسٹرکشن کیلئے درخواست دی ہے اور PaRRSA کے انجینئرز نے سکول کا سروے بھی کیا ہے۔

مولانا مفتی فضل غفور: دا جی ما چې کوم سوال اوچت کړے دے جی، دا سکول ګرلز مډل سکول دے او د دې چې کوم بلډنګ دے دا Damage دے او زما د انتخاب نه وروستو یو نیم کال خو ما ته پته ده چې اوشو چې دا ماشومان، دا هلکان سکول ته ځی او د ماسپښنین نه وروستو ځی جی، دا جینکئی، دا د هلکانو سکول ته ځی او د ماسپښین نه وروستو ځی۔ زما په خیال باندې نن سبا ماسپښین چې د هلکانو سکول چھټی شی نو بیا به یو ګهنټه یا دوه ګهنټې د پړهایئ ټائم پاتې وی، ورځې لنډې دی، نو زما خو یو به دا ګزارش وی چې هلته دوئ له چرته یو Rented building hire کړے شی بالکل فوری طور، او دویم دا جی چې تاسو سره د ری کنسټرکشن کوم دغه دے نو په هغې کښې دا واچولې شی، دې اے ډی پی چې کوم سکیم دے جی۔

وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم: جی دا سکول 1971 کښې جوړ شوے وو، بیا په 1981 کښې بیا Further پکښې څه اپ ګریډیشن شوے دے خو بهرحال بلډنګ ئے

ټهيک نه دے او تاسو ټهيک وايئ چې هغه دومره زوړ بلډنګ نه دے بهرحال کوالټي ئے ټهيک نه وه نو هغه بلډنګ د دغه قابل نه دے او دوئ چې څنګه اووئيل نو د هغوی سره بل يو پرائمری سکول دے نو په هغې کښې فی الحال په سيکنډ شفټ کښې ماشومان هلته ځی خو اوس فوری دا کولې شو چې فوری به دوئ له مونږه ان شاء الله تعالیٰ دغلته په Rent باندې يو بلډنګ نزديک واخلو زر تر زره او دويم نمبر دا چې په دې اے ډی پی کښې يا PaRRSA والا سره خبره کړې هم ده، بيا هم ټهيک کوؤ چې Permanent building د دوئ زر تر زره جوړ شی او ان شاء الله تعالیٰ چې هغوی له فوراً په Rent باندې به بلډنګ واخلو جی۔

جناب سپیکر: کوئسچن نمبر 2102، عظمیٰ خان، میڈم عظمیٰ خان۔

محترمہ عظمیٰ خان: شکریہ مسٹر سپیکر۔ مسٹر سپیکر! آج ایجنڈے پر میرے پانچ کوئسچنز ہیں اور مجھے ایجنڈا آج صبح ملا ہے، تو پانچ کوئسچنز میں دو پہ تو میں Satisfied ہوں باقی تین کو میں Monday کو ڈیفر کرنا چاہتی ہوں۔

جناب سپیکر: Monday، بيا به مونږ د خپل دغه مطابق ايډجسټ کوؤ او د دوؤ نه ته مطمئن ئې؟

محترمہ عظمیٰ خان: نه دا دوه نه جی، ڈیفر 2102، 2103 اور سر! 2104 اور 2105 سے Satisfied۔

جناب سپیکر: اوکے۔2104، محترمہ عظمیٰ خان صاحبہ۔

* 2104 _ محترمہ عظمیٰ خان: کیا وزیر برائے اعلیٰ تعلیم از راہ کرم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) عبدالولی خان یونیورسٹی مردان میں گزشتہ دو سالوں میں مختلف کیڈرز کی آسامیوں پر تعیناتیاں کی گئی ہیں؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ یونیورسٹی میں ریگولر، کنٹریکٹ اور ایڈہاک کی بنیاد پر کس کس کیڈر میں بھرتیاں کی گئی ہیں، ہر ایک کیڈر میں بھرتی ہونے والے ملازمین کی تعداد، نام، پتے اور ڈومیسائل کی تفصیل الگ الگ فراہم کی جائے؟

جناب مشتاق احمد غنی (وزیر برائے اعلیٰ تعلیم): (الف) جی ہاں۔

(ب) مذکورہ یونیورسٹی میں مختلف کیڈر میں بھرتیاں کی گئی ہیں جن کی تفصیل ایوان کو فراہم کی گئی۔

محترمہ عظمیٰ خان: مطمئن ہوں سر۔

جناب سپیکر: 2105، محترمہ عظمیٰ خان صاحبہ۔

* 2105 _ محترمہ عظمیٰ خان: کیاوزیر برائے اعلیٰ تعلیم ازراہ کرم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) پشاوریونیورسٹی میں گزشتہ دو سالوں میں مختلف کیڈر کی آسامیوں پر تعیناتیاں کی گئی ہیں؛

(ب) اگر(الف)کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ یونیورسٹی میں ریگولر، کنٹریکٹ اور ایڈہاک کی بنیاد پر کس کس کیڈر میں بھرتیاں کی گئیں، ہر ایک کیڈر میں بھرتی ہونے والے ملازمین کی تعداد، نام، پتے اور ڈومیسائل کی تفصیل الگ الگ فراہم کی جائے؟

جناب مشتاق احمد غنی(وزیر برائے اعلیٰ تعلیم): (الف) جی ہاں۔

(ب) مذکورہ یونیورسٹی میں صرف ریگولر بنیاد پر مختلف کیڈر میں بھرتیاں کی گئی ہیں جن کی تفصیل ایوان کو فراہم کی گئی۔

محترمہ عظمیٰ خان: مطمئن ہوں And 2108 وہ بھی ڈیفر میں سے ہے۔

جناب سپیکر: ٹھیک شو۔ کوئسچن نمبر 2083، میڈم نجمہ شاہین، (موجود نہیں)۔ کوئسچن نمبر 2084، میڈم نجمہ شاہین، (موجود نہیں)۔

غیر نشاندار سوالات اور انکے جوابات

2083 _ محترمہ نجمہ شاہین: کیاوزیر ابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) کوہاٹ میں ہائر سیکنڈری سکول مردانہ وزنانہ موجود ہیں؛

(ب) اگر(الف)کا جواب اثبات میں ہو تو:

(i) ضلع کوہاٹ میں ہائر سیکنڈری سکول مردانہ وزنانہ کی تعداد اور ان میں پرنسپل، اساتذہ، کلیریکل سٹاف بمعہ کلاس فور سٹاف کی تفصیل سکول وائز فراہم کی جائے؛

(ii) مذکورہ سکولوں میں پڑھنے والے بچے بچیوں کی تعداد بتائی جائے، نیز گزشتہ دو سالوں کے دوران ایف اے ایف ایس سی کا رزلٹ کتنے فیصد رہا، کوئی پوزیشن ہولڈر بھی ہے، مکمل تفصیل فراہم کی جائے؟

جناب محمد عاطف(وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم): (الف) جی ہاں۔

(ب) (i) ضلع کوہاٹ میں ہائر سیکنڈری مردانہ وزنانہ کی تعداد 16 ہے۔ مذکورہ سکولوں میں پرنسپل، اساتذہ، کلیریکل سٹاف بمعہ کلاس فور سٹاف کی تفصیل سکول وائز ایوان کو فراہم کی گئی۔

(ii) مذکورہ سکولوں میں پڑھنے والے بچے اور بچیوں کی تعداد 1530 ہے جبکہ ایف اے ایف ایس سی کے دو سالوں کا ریزلٹ 82% رہا ہے۔ سال 2013 میں عارف اللہ جی ایچ ایس ایس کمبٹ نے 835 نمبر لیکر بورڈ میں تیسری پوزیشن اور فیضان اللہ جی ایچ ایس ایس کمبٹ نے سال 2013 میں 813 نمبر لے کر بورڈ میں پانچویں جبکہ جہانزیب جی ایچ ایس ایس شکر درہ نے سال 2013 میں 798 نمبر لے کر بورڈ میں چھٹی پوزیشن حاصل کی۔

2084 _ محترمہ نجمہ شاہین: کیا وزیر ابتدائی وثانوی تعلیم ارشاد فرمائیں گے کہ:

(الف) کوہاٹ کے مختلف سکولوں میں ایس ایس ٹی مردانہ وزنانہ کی تقریباً ایک سو ساٹھ پوسٹیں خالی ہیں؛

(ب) اگر (الف) کا جواب اثبات میں ہو تو مذکورہ آسامیوں کو پر کرنے کیلئے حکومت نے کیا اقدامات کئے ہیں، نیز گزشتہ سال 14-2013 میں کتنی آسامیاں پر کی گئی ہیں، ان کی تفصیلات بمعہ اخباری اشتہارات مہیا کی جائیں؟

جناب محمد عاطف (وزیر برائے ابتدائی وثانوی تعلیم): (الف) جی نہیں۔

(ب) مئی 2014 میں 59 پوسٹیں این ٹی ایس کے ذریعے پر کی گئی ہیں۔ 140 پوسٹیں محکمانہ ترقی کے ذریعے پر کی گئی ہیں جبکہ 57 پوسٹیں زنانہ ومردانہ این ٹی ایس کے ذریعے مشتہر کی گئی ہیں جن کی تفصیل ایوان کو فراہم کی گئی۔

جناب سپیکر: اوکے۔ د مونځ د پاره بریک او د چائې د پاره، په نیمه ګهنټه کښې ان شاء الله، نیمه ګهنټه پس۔

(اس مرحلہ پر ایوان کی کارروائی نماز عصر اور چائے کیلئے ملتوی ہو گئی)

(وقفہ کے بعد جناب سپیکر مسند صدارت پر متمکن ہوئے)

اراکین کی رخصت

جناب سپیکر: چھٹی کی درخواستیں: محترمہ آمنہ سردار صاحبہ 28-11-2014؛ محترمہ مہرتاج روغانی صاحبہ 28-11-2014؛ جناب فضل حکیم صاحب 28-11-2014؛ جناب سردار ظہور صاحب 28-11-2014؛ میاں ضیاء الرحمان صاحب 28-11-2014؛ جناب صالح محمد صاحب 28-11-2014؛ محترمہ نادیہ شیر صاحبہ 28-11-2014؛ جناب خالد صاحب، ایم پی اے 28-11-2014؛ جناب عزیز اللہ صاحب، ایم پی اے 28-11-2014؛ جناب ڈاکٹر حیدر علی صاحب، ایم پی اے 28-11-2014؛

جناب راجہ فیصل زمان صاحب، ایم پی اے 2014-11-28؛ میڈم نسیم حیات صاحبہ، ایم پی اے 28-11-2014؛ محترمہ نجمہ شاہین صاحبہ، ایم پی اے 2014-11-28؛ جناب محمد علی ترکئی صاحب 28-11-2014؛ جناب جمشید صاحب، ایم پی اے؛ منظور ہیں جی؟

(تحریک منظور کی گئی)

<u>محترمہ نگہت اورکزئی:</u> سپیکر صاحب!

<u>جناب سپیکر:</u> جی میڈم۔

<u>محترمہ نگہت اورکزئی:</u> شکریہ سپیکر صاحب۔ جناب سپیکر صاحب! آپ سے آج سے چار دن پہلے آپ کے چیمبر میں بات ہوئی تھی اور میں نے کہا تھا کہ میں پوائنٹ آف آرڈر پہ بات کرنا چاہتی ہوں تو آپ نے کہا تھا کہ تحریک التواء لے آئیں لیکن ابھی آپ کے سیکرٹریٹ سے پتہ چلا ہے کہ چونکہ یہ فیڈرل سبجیکٹ ہے تو اس پہ ہم تحریک التواء یا کوئی اور ایسی وہ نہیں لا سکتے ہیں۔ میں پوائنٹ آف آرڈر پہ ہی بات کرنا چاہوں گی آپ کے توسط سے کہ مکوڑی جو کرک کی ایک پائپ لائن مول کمپنی کی جس میں پٹرول اور گیس جو ہے، وہ وہاں سے آتی ہے اور یہاں پہ کچھ ایسے عناصر بہت بڑا ایک Hole سا بنا کے وہاں سے ایک لاکھ لیٹر روزانہ کا پٹرول جو ہے، خام پٹرول اس میں سے چرایا جاتا تھا اور آٹھ مہینے تک یہ سلسلہ جاری رہا اور اس کے بعد گیس جو تھی چونکہ پائپ سے گیس اور پٹرول جو ہے وہ اکٹھے آتے ہیں، گیس جو ہے وہ ہوا میں اڑ جاتی تھی اور اس کا تخمینہ جناب سپیکر صاحب! دس ارب روپے کی چوری ہے جس میں کہ ضلعی انتظامیہ، جس میں کہ پولیس کے کچھ اہلکار، جس میں کہ کچھ ہمارے سیاسی لوگ باقاعدہ طور پہ شامل ہیں۔ اس تیل کو پھر Refined کر کے پھر چھوٹے چھوٹے جو پٹرول پمپس ہیں، وہاں پہ بیچا جاتا تھا۔ جناب سپیکر! اس میں باقاعدہ طور پہ ایف آئی آر درج ہو چکی ہے لیکن ابھی تک اس کے بارے میں ہمیں کوئی بھی انکوائری سامنے نہیں آئی ہے، کوئی بھی ایسا مجرم سامنے نہیں آیا ہے کہ جو ہمارے اس غریب صوبے کے دس ارب روپے کی چوری گیس کی اور پلس ملا کر پندرہ بیس ارب روپے جو ہمارے چوری ہوئے ہیں اور اس میں مول کمپنی کے لوگوں کو جب Contact کیا گیا تو چونکہ مول کمپنی فارن کمپنی ہے، اس کے لوگ بھی اس میں ملوث پائے جاتے ہیں، تو جناب سپیکر! اگر اس پہ آپ اپنی کوئی۔۔۔۔

جناب سپیکر: میڈم! اس پہ اگر آپ ایک ریزولیوشن لے کر آئیں پورے ہاؤس سے تو اس کا ایک فائدہ ہو گا، وہ زیادہ مؤثر ہو گی، تو آپ ایک ریزولیوشن لائیں تاکہ ہم سب آپ کا ساتھ دیں، ٹھیک ہے۔ مولانا مفتی فضل غفور، آئٹم نمبر۔۔۔۔۔

ملک قاسم خان خٹک (مشیر جیلخانہ جات): جناب سپیکر!

جناب سپیکر: جی بسم اللہ، ملک قاسم صاحب، ملک قاسم صاحب! دا خو ستا ایشو وہ چې تا Raise کړے وے۔ ملک قاسم صاحب!

مشیر جیلخانہ جات: بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِیمِ۔ جناب والا! دا میډم چې کومه خبره اوکړه دا بالکل حقیقت دے۔ دا د پاکستان دولت دے نو دومره وخت نه دا اوپن چې کوم دے، ریاض خټک وو MD, OGDCL، زه خپله ورغلے ووم، مول ایم ډی ته ما خپله وئیلی دی او دغه نمونه دا کاروبار، بالکل، یعنی دا اوس زه د چیف سیکرټری صاحب نه راغلم، هغوی ته مې دا وئیلی دی، دا ټول خلق په دې خبر دی، زه نه پوهیږم چې دا دوئ ملک ته، دا ملک د چا دے؟ دا زمونږ ملک دے چې دومره په وسیع پیمانې باندې دا نمونه غلا کیږی۔ پچیس ګاړی د شپې اوپن تیل، دا زمونږه د لاء منسټر صاحب او دا زمونږه یو علاقه ده، ته پته اوکړه د چا نه دا د چا نقصان دے؟ دومره ظلم دے۔ دا ټهیک ده چې دا به وائی چې فیډرل سبجیکټ ده خو جی په دې باندې دا خصوصی، د دې هاؤس یو کمیټی مقرر شی او دا شے د بې نقاب شی چې بهئ ولې دومره، چې څوک په دیکښې ګناهګار وی هغوی ته د کړی سزا ملاؤ شی۔۔۔۔

جناب سپیکر: عاطف خان!

مشیر جیلخانہ جات: هغوی ته کړی سزا ملاؤ شی او زه دا تائید کوم۔ شکریه۔

جناب سپیکر: عاطف خان!

وزیر ابتدائی وثانوی تعلیم وتوانائی: مهربانی جی۔ دا مسئله زه مول کمپنی والا سره ملاؤ شوے ووم، Personally هغوی ما سره ملاؤ شوی وو، ما ته ئے تصویرونه ښودلی وو چې په کومه طریقه باندې، ډیر په Sophisticated طریقه باندې او هغوی ما ته وئیل چې یره داسې خو زمونږه خلق هم نشی کولې، هغوی څه 1500 PSI څه پریشر یا دوؤ چې دومره پریشر باندې په هغې کښې بیا Break کول، هغې

کښې سورے کول او د هغې نه بیا بوزرې (Bowzers) ډهکول مطلب هغه ډیر د هائی لیول یو دغه دے ، زما به تاسو ته دا ریکویسټ وی چې یو قرار داد که اوس وایئ که بیا وایئ چې یو هائی لیول او مطلب د چیف سیکرټری لیول نه لاندې نه، لاندې نه چې ښه په Highest level باندې په دیکښې انکوائری اوشی، که هر څوک دی، که سیاسی دے او که غیر سیاسی دے او که افسر دے او که بدمعاش دے او که هر څوک دے او که زمونږه د پارټئ دے او که د هرې پارټئ دے ، که زمونږ د پارټئ دے ، که د هرې پارټئ دے ، پکار ده چې په (تالیاں) Highest level باندې چیف سیکرټری په لیول باندې په دې باندې انکوائری اوشی او چې هر څوک د دې، او پکار ده چې بیا ورته دا هم اووایئ چې، دې انکوائریز کښې اکثر دا مسئله وی چې انکوائری اوشی او هغه انکوائری بیا غائبه شی، دا به ورته هم اووایو چې په دیکښې په میاشت کښې دننه دننه انکوائری اوکړئ او واپس مونږ ته رپورټ رااولیږئ، دا نه چې انکوائری کوؤ او شل کاله انکوائری روانه ده، انکوائری نه، هغه قرارداد کښې پکار ده چې تاسو دا اووایئ چې انکوائری اوکړئ او واپس مونږ ته رپورټ را کړئ۔

جناب سپیکر: زما خیال دے دیکښې تاسو یو پراپر دغه ډرافټ کړئ او هغه به د هاؤس طرف نه متفقه یو ریزولیوشن راشی نو هغې کښې به ډیر Weight وی او د هغې نه پس بیا چې څه Formality وی، هغه به اوکړو ان شاء اللّٰه تعالیٰ۔ نو یو ریزولیوشن تاسو په دې باندې چې دے نو As a whole کښینئی او په دې باندې ریزولیوشن تیار کړئ۔

وزیر ابتدائی وثانوی تعلیم وتوانائی: په دیکښې هیڅ قسم څه باندې Compromise نه دے پکار او مونږه به کښینو او په دې باندې به یو متفقه ریزولیوشن تیار کړو۔

جناب سپیکر: زما خیال دے عاطف خان چې کومه خبره اوکړه په دې باندې Compromise بالکل نه دے پکار، دا ډیر لوئې د قامی دولت چې دے نو ضیاع ده او ډیره غټه پیمانې باندې، پکار ده چې نیب هم د دې نوټس واخلی او دا چې کوم زمونږه اوس د احتساب چې کوم اداره جوړه کړې ده چې په دې باندې دا اوګوری او باقاعده په دې باندې یو پوره کارراوئی اوشی او دا یو مثال جوړ

کړے شی نو دا د نیب او د قامی احتساب بیورو هم یو Responsibility ده چې دا د هغوی د پاره 'مین' ایشو ده خو بهرحال ریزولیوشن تاسو راؤړئ، هغه ریزولیوشن باندې به دا کوؤ۔

توجہ دلاؤ نوٹس

<u>جناب سپیکر:</u> آئٹم نمبر 07: مفتی فضل غفور صاحب۔

<u>مولانا مفتی فضل غفور:</u> بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ۔ زه به اول دا خپل کال اټینشن جی لږ Readout کړم۔

پچھلے کئی مہینوں سے ڈسٹرکٹ ہیڈ کوارٹر ہسپتال بونیر سمیت صوبہ بھر کے ضلعی ہیڈ کوارٹرز ہسپتالوں میں ہیپاٹائٹس سی ویکسین ختم ہو چکی ہیں جس کی وجہ سے اس مرض میں مبتلا نادار مریضوں کو شدید مشکلات کا سامنا ہے جبکہ اپنی ویکسی نیشن جاری نہ رکھ سکنے کی وجہ سے کئی مریض زندگی کی بازی بھی ہار چکے ہیں، اس پر فوری توجہ دی جائے اور ایوان کی توجہ اس اہم، فوری اور عوامی نوعیت کے مسئلے کی طرف لانا چاہتا ہوں۔

جناب سپیکر! دا یو ډیره اهم مسئله ده۔ د تیرو څو میاشتو راهسې زمونږ په ډسټرکټ هیډکوارټرز کښې چې څومره هاسپټلز دی، په هغې کښې د هیپاټائټس سی ویکسین ختم شوی دی او نوے چې کوم پرچیز شوے وو نو په هغې باندې د کورټ څه معامله روانه وه چې په دیکښې یا ګهپلا شوې ده یا د دې دا سټینډرډ برابر نه دے، کوالټی ئے برابر نه ده خو هلته هغه غریبانان مریضان کوم چې هغوی خپل کورس دا د خپل جیبه نشی پوره کولې او په هغې باندې تقریباً د پچاس نه واخله تر ستر هزار پورې د مخلتف کمپنو د هغې مختلف ریټونه دی نو زه خو جی هغه الفاظو کښې د هغوی ترجمانی نشم کولې، ما چې پخپله باندې د کومو غریبو مریضانو د سترګو اوښکې لیدلې دی او زما د حلقې درې کسان جی هغه په دیکښې د خپل ویکسی نیشن جاری نه ساتلو د وجې نه هغوی وفات شوی هم دی۔ ما داسې واؤریدل چې هغه بله ورځ زمونږه هسپتال ته څه لږ مقدار کښې چې کوم دے دا راغلی دی، زما په خیال باندې دا د دې صوبې د عوامو یو بنیادی حق دے او مونږ چې په تیر کوم دور، چې مونږ ورته د ظلم دور وایو یا د بې انصافئ دور وایو یا د هر څه دور چې ورته وایو نو کم از کم دا یو بنیادی او

ضروری څیز چې زمونږ په هسپتالونو کښې کوم په اسانئ سره ملاویدو نو په دې دور کښې دا نه ملاویږی او خلق غریبانان هغه دا پخپله اخستلې هم نشی او ډیره لویه مسئله ده۔ امید دے زمونږه 'کنسرنډ' منسټر صاحب ډیر Talented سړے دے، ان شاء اللّٰه په دیکښې به چې کوم دے نو دوئ، خو زما به دوئ ته دا ګزارش وی چې خیر دے که د کروړونو روپو مونږ سودا کړې ده خو د یو انسان جان دا د پیسو سره نشی برابریدې جی، نو-----

<u>جناب سپیکر</u>: شهرام خان! شهرام خان ستا په خبره پوهه شو۔

<u>جناب شهرام خان {سینئر وزیر (صحت)}</u>: شکریه جناب سپیکر صاحب۔ د مفتی صاحب د خبرې سره زه Agree کوم۔ هیپاټائټس د ګورنمنټ Commitment هم دے چې ویکسین به ورکوی، Unfortunately چونکه په 2012 کښې چې کله ویکسین اخستې شوی وو نو په هغې کښې بیا د نیب کیس وو او اوس هم په عدالت کښې دے او په هغې باندې کیس روان دے۔ څه ویکسین هغوی Seal کړی دی او څه چې کوم دے نو هغوی ریلیز کړل، هغه مونږ ډسټری بیوټ کړی وو۔ دیکښې دوه قسم ویکسین دی جی، یو Conventional interferon دی او یو چې کوم دے نو Peg interferon دی۔ Peg interferon نه مونږ Recently چې کوم د بونیر دوئ خبره کوی یا د نور ډسټرکټس نه چې کوم ریکویسټ راغلے وو Along with tablets، هغه مونږ Provide کړی دی۔ Conventional interferon چې کوم دی نو هغه بالکل Shortage دے، هغی کښې 'مین' مسئله دا ده چې چونکه هغه کیس عدالت کښې دے، د کمپنی سره تقریباً آٹھ نو کروړ روپئ د حکومت بندې دی۔ نن هم چې زه راتلم نو ما د ډیپارټمنټ سره میټنګ اوکړو، هغوی وائی چې چونکه په دیکښې کیس روان دے، نیب زمونږ هر څه Seal کړی دی، نو مونږ نور ویکیسن تاسو له نشو درکولې، مونږ به تاسو له پیسې اوس واپس درکوؤ، په هغې باندې ما سیکرټری صاحب سره خبرې هم اوکړې، Monday باندې پکښې زمونږ میټنګ هم دے ان شاء اللّٰه چې څه طریقه کار مونږه اپناؤ کړو چې فوراً مونږه د دې Solution رااوباسو، یو۔ دویمه خبره دا ده جی چې Recently یو Invention شوے دے، ایجاد شوے دے چې د هیپاټائټس د پاره Tablets راوتې دی او په هغې کښې یو کمپنی د پاکستان چې کوم دے نو هغوی هغه کوالیفائی

کړې ده۔ هغوی هغه Tablet جوړوی، فیډرل ګورنمنټ د هغوی لس پینځلس ورځې کښې Approval هم اخلی، د هغې ریزلټس چې کوم ما اؤریدلې دی چې هغه د ویکسین نه زیات ښه دی، نو مونږ به هغې طرف ته او د هغې د سټوریج هم څه مسئله نشته، نو هغې طرف ته مونږه د تلو اراده لرو، ډیپارټمنټ حکومت، یو دا ده۔ دویمه خبره دا ده جی چې کوم ویکسین راځی او کوم رارون دی چې په کوم باندې کیس دے، د هغې د وجې نه ټولو نه زیاته مسئله ده۔ مونږ په Monday باندې دا Decision اخستو والا یو هغوی سره مونږ وئیل چې تاسو مونږ ته فنډ اووایئ چې کوم کوم ځائې کښې د کوم قسم ویکسین Shortage دے او هغه مونږه ریګولر بجټ نه څنګه طریقې سره په Fast track باندې مونږه اخستې شو۔ تر څو پورې چې دا کیس فائنل شوے نه دے یا چې هغوی مونږ ته کومې پیسې راکوی چې آیا Alternative مونږه چې دے نو په هغه پیسو باندې په کومه طریقه بیا څومره تیزئ سره مونږ میډیسنز اخستې شو۔ زه د دوئ د خبرې سره اتفاق هم کوم او د هغې د پاره حکومت، ډیپارټمنټ لګیا دے ان شاء اللّٰه بالکل Focus دے، یو څو ورځو کښې به د دې Solution رااوځی ان شاء اللّٰه جی، دا تسلی د ساتی ان شاء اللّٰه۔

<u>مولانا مفتی فضل غفور:</u> محترم سپیکر صاحب!

<u>جناب سپیکر:</u> هاں مفتی صاحب۔

<u>مولانا مفتی فضل غفور:</u> زه جی شکریه ادا کوم د منسټر صاحب او "دیر آید درست آید" والا مسئله ده جی، نو خیر دے څلور پینځه میاشتې پس ورته د دې فکر راغے هم ډیره لویه خبره ده خو کوم چې Conventional interferon دی جی، که دا په Emergency base باندې تاسو کم از کم چې دا کوم سیریس مریضان دی او ډیر غریبانان دی لکه 1300 Patients زما سره په بونیر کښې رجسټرډ دی، نو ظاهره خبره ده چې د پاکو اوبو چې کوم دے نو منسټری خو د شاه فرمان صاحب سره ده او هغوی د "اب نہیں تو کب" والا فارمولې مطابق چې کوم دے نو هغه فنډ دَسترې بیوټ کړے دے نو مونږ له خو د پاکو اوبو بندو بست نه کوی خو چې کم از کم هغه کوم خلق چې د نورو اوبو د استعمال د وجې نه د زیړی مریضان شو نو د

هغوی د پاره د دوایئ بندوست خو پلیز تاسو چې کوم دے نو اوکړئ، مونږ ریکویسټ کوؤ تاسو ته جی۔

جناب سپیکر: جی شہرام خان!

سینئر وزیر (صحت): سپیکر صاحب! زه بیا دا وایم چې دا خبره مونږ ته د مخکښې نه هم پته وه "دیرآید درست آید" ایم پی اے صاحب خبره اوکړه، مونږ ته د مخکښې نه پته وه خو عدالت کښې د کیس د وجې مونږ چې کوم دے نو هغې کښې څه Movement نشو کولې۔ اوس چې په هغې باندېClarity راغله چې یره مونږ تاسو ته پیسې واپس کوؤ نو مونږ اوس دا سوچ لرو چې یو خو دوئ مونږ ته پیسې واپس کوی په څه وجه باندې نو په هغې باندې مونږ څه قسم Steps اخستې شو۔ بل دا ده چې په Fast track مونږ څنګه میډیسنز Provide کړو؟ په Monday باندې به مونږه دا Decide کوؤ ان شاء اللّٰه، بنه ریزلټس به وی ان شاء اللّٰه او دا مونږ په Priority باندې کوؤ جی۔ تهینک یو۔

Mr. Speaker: Okay, okay. Sardar Aurangzeb Nalotha, MPA. Not present, it lapses.

جناب عبدالمنعم (معاون خصوصی برائے صنعت وحرفت): جناب سپیکر!

جناب سپیکر: جی منعم صاحب، فرمائیں جی۔

معاون خصوصی برائے صنعت و حرفت: بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ۔ جناب سپیکر، شهرام خان دا پروګرام کړے دے خو دیکښې یو ارب دوئ اوس ریلیز کړی دی۔ زه وایم که دوئ هسپتالونو ته اووائی او دیکښې ایمرجنسې بنیاد باندې دا واخلی او دا نورې پیسې چې واپس شوې دی، که بیا هغوی ته هغه کړی ولې چې خلق ډیر دغه شو او پیسې تاسو ډیر شے ورکړی دی۔ زما په ضلع کښې چھ کروړ روپئ پرتې دی نو که تاسو دیکښې ډائریکټیوز ورکړئ او مونږ ته۔۔۔۔

جناب سپیکر: منعم خان! دا خو ته ورته هسې هم وئیلې شے۔

معاون خصوصی برائے صنعت وحرفت: نه نه، خیر ستاسو وینا، بیا تاسو وایئ تاسو پټه جرګه اوکړه کنه۔

جناب سپیکر: دا ورته هسې هم وئیلې شئ، بس هغه ستا خبره واؤریده۔ شهرام خان تا سره ډسکس به کړئ ورسره۔ اچها جی۔ گورنمنټ هم ریکویسټ کړے دے او ما ته اپوزیشن لیډر هم ریکویسټ کړے وو چې هغوی د دې د پاره او دا نور هم نو دا آئټم نمبر 8، 9، 10، 11، 12 او 13 دا چې دے نو مونږه پینډنګ کړو، 'نیکسټ' ایجنډا کښې به دا مونږه راولو۔

این ایف سی ایوارڈ پر عملدرآمد کے بارے میں رپورٹ کا پیش کیا جانا

(دوسری ششماہی رپورٹ جنوری تا جون 2013)

Mr. Speaker: Honourable Minister for Finance, to please lay on the table of the House, the report on 2nd Biannual Monitoring on the Implementation of NFC Award.

Mr. Inayatullah {Senior Minister (Local Government)}: I beg to lay the same report on the table.

Mr. Speaker: It stands laid. Mr. Sikandar Khan Sherpao, Item No. 15

سکندر خان خو نشته، موؤر هغه دے نو یا خو مونږ دا اوکړو چې دا مونږ پینډنګ کړو چې کله، (مفتی سید جانان سے) مولانا صاحب! څه مو خیال دے؟ زما مطلب دے چې پینډنګ ئے کړو د Detailed discussion د پاره،

He is the mover.

مفتی سید جانان: اؤ جی، پینډنګ ئے کړئ۔

Mr. Speaker: Pending. The sitting is adjourned till 02:00 pm of Monday afternoon.

(اجلاس بروز سوموار مورخہ یکم دسمبر 2014ء بعداز دوپہر دو بجے تک کیلئے ملتوی ہو گیا)